

TÜRKİYE FUTBOL SÜPER LİGİ İLE DİĞER 5 BÜYÜK AVRUPA LİGİNDE OYNAYAN YABANCI FUTBOLCU SAYILARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Examination Of Foreign Players Number Of Playing Of Turkey Football Super League And Other 5 Major European Leagues

Reference: Gürkan, O. (2020). "Türkiye Futbol Süper Ligi İle Diğer 5 Büyük Avrupa Liginde Oynayan Yabancı Futbolcu Sayılarının Karşılaştırılması", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 6(38): 2269-2273

Arş.Gör. Oğuz GÜRKAN

Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Yozgat/Türkiye
ORCID ID: 0000-0001-5886-4758

ÖZET

Bu çalışma 5 büyük Avrupa Ligi ve Türkiye Süper Liginde oynayan yabancı futbolcu sayılarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmaya Almanya Bundesliga Ligi, İtalya Serie A Ligi, İngiltere Premier Ligi, Fransa Lig 1, İspanya La Liga ve Türkiye Süper Ligi dahil edilmiştir. Çalışmada 2019-2020 sezonundaki futbolcu sayıları incelemeye alınmıştır. Yabancı Futbolcu sayılarının verileri transfermrkt sitesinden elde edilmiş ve verilerin yorumlanmasında tanımlayıcı istatistikten yararlanılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda Almanya Bundesliga Liginde toplam futbolcu sayısı 517, yabancı futbolcu sayısı 275 (53.2%), İtalya Serie A Liginde toplam futbolcu sayısı 516, yabancı futbolcu sayısı 309 (59.9%), İngiltere Premier Liginde toplam futbolcu sayısı 513, yabancı futbolcu sayısı 333 (64.9), Fransa Lig 1'de toplam futbolcu sayısı 540, yabancı futbolcu sayısı 250 (46,3) ve İspanya La Liga Liginde toplam futbolcu sayısı 486, yabancı futbolcu sayısı da 197 (40.55%) olarak tespit edilmiştir. Türkiye Süper Liginde ise, toplam futbolcu sayısı 520, yabancı futbolcu sayısı 269 (51.7) olarak bulunmuştur. Bu veriler ışığında yabancı futbolcu sayısının en fazla olduğu lig İngiltere Premier Ligi, en düşük olduğu lig ise İspanya La Liga Ligidir. Yine farklı liglerde oynayan yabancı futbolcu sayılarının birbirine benzer olduğu, La Liga ve Lig 1 dışındaki diğer tüm liglerde oynayan oyuncuların %50'sinden fazlasını yabancı futbolcuların oluşturduğu gözlemlenmiştir. Bu bilgilerden yola çıkarak Türkiye Süper Liginin Lig kalitesini artırmak için yabancı futbolcu sayısını azaltmanın çok anlamlı bir tercih olmayacağını söyleyebiliriz. Ülkemizde yabancı futbolcu sayısını azaltmak yerine, alt yapıların düzenlenmesinin, tesis kalitesinin artırılmasının, alt yapı ile üst yapıdaki antrenörlerin bilgi ve becerilerinin yükseltilmesinin ve futbolcuların eğitim düzeylerinin artırılmasının ülkemiz futboluna katkı sağlayabileceğini söyleyebiliriz. Bununla birlikte Avrupa'nın en iyi liglerinde bile yabancı futbolcu sayılarının ülkemiz ile benzer olduğu düşünülürse, ülkemiz futbolunun sorununun yabancı kısıtlaması değil, yukarıdaki saydığımız bazı eksiklikler olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, 5 Büyük Avrupa Ligi, Türkiye Süper Ligi, Yabancı Futbolcu Sayısı

ABSTRACT

This study was carried out to examine the number of foreign players in the 5 major European League and Turkey Super League. Research Germany Bundesliga League, Italian Serie A League, English Premier League, French Ligue 1, Spanish La Liga and Turkey Super League have been included. In the study, football players in the 2019-2020 season were examined. The data of the numbers of foreign football players were obtained from the transfermrkt site and descriptive statistics were used to interpret the data. In line with the data obtained, the total number of players in the German Bundesliga League is 517, the number of foreign players is 275 (53.2%), the total number of players in the Italian Serie A League is 516, the number of foreign players is 309 (59.9%), the total number of players in the English Premier League is 513, the number of foreign players. 333 (64.9), the total number of football players in the French League 1 was 540, the number of foreign players was 250 (46.3), the total number of footballers in the Spanish La Liga League was 486, and the number of foreign players was 197 (40.55%). In Turkey Super League, the total number of 520 players, the number of foreign players in 269 (51.7), respectively. In the light of these data, the league with the highest number of foreign players is the English Premier League and the lowest is the Spanish La Liga League. Considering that the number of foreign football players in the five big European leagues is similar to our country, we can say that the problem of our country's football is not foreign restriction.

Keywords: Football, Five Major European Leagues, Turkey Super League, Number of Foreign Players

1. GİRİŞ

19. yüzyılda İngilizlerin geliştirdiği futbol oyunu, 20. yüzyılda bütün dünyaya uzanarak, en fazla ilgi çeken ve en çok izleyiciye sahip popüler bir spor branşıdır (Akgeyik, 2018). Günümüz dünyasında düzenli olarak futbol maçı izleyen kişi sayısı milyarlar ile ifade edilmektedir. Uluslararası bir unvana sahip olan FİFA ve UEFA gibi organizasyonlar sayesinde milyarlarca futbol seyircisi televizyon ekranlarında müsabakaları izlemektedirler (İnan, 2018). Futbol, başarılı takımlar kurmak için milyonlarca dolarların harcandığı ekonomik bir alandır (Machadoa ve ark., 2017). Avrupa futbol pazarı son yirmi yılda giderek daha da büyümektedir. Bu büyümenin önemli bir kısmı ‘Beş Büyük’ lig olarak bilinen, Almanya Bundesliga, İngiltere Premier Ligi, İspanya La Liga, Fransa Lig 1 ve İtalya Serie A’dır (Gündüz ve ark.,2019; Plumley ve ark. 2018). Futbolun hızla büyümesi, kulüplerin transfer politikalarına da etki etmektedir. Futbol takımları ulusal ve uluslararası düzeyde rakipleri ile mücadele edebilmeleri için daha kaliteli futbolculara ihtiyaç duymaktadırlar. Bu ihtiyaç doğrultusunda takımlar yerli oyunculara ek olarak yabancı oyuncu transferlerine de yönelmektedirler. Kulüpler transfer çalışmaları kapsamında, takımlarına faydalı olacağını düşündükleri oyuncuları belirli bir transfer ücreti karşılığında başka bir takımdan lisansını kiralamak veya satın almak yöntemiyle kulüplerine kazandırmaktadır (Gündüz ve ark.,2019; Ersoy ve ark., 2016). Yapılan transferlerin yerli ve yabancı olması, transferlere harcanan rakamlar ve transfer edilen oyuncuların performansları da her sezon ayrı bir tartışma konusu olmaktadır.

2016-2017 sezonu ile birlikte Türkiye Futbol Süper Liginde oynayan yabancı futbolcu sayısının tüm sezonlardaki en yüksek orana ulaşması (%50,5) ile birlikte, sürekli gündemde olan yabancı futbolcu sayısı ve sınırlanmasına yönelik tartışmaların daha da artmasına sebep olmuştur (Yüce, Katırcı ve Kuzu, 2017). Türk Milli Futbol Takım Teknik Direktörü Mircea Lucescu’nun 2 Eylül 2017 tarihinde Ukrayna takımına karşı kaybedilen bir milli maçın ardından yaptığı “Süper Lig maçlarında izleyecek Türk futbolcu bulamıyorum” (Cnntürk, 2017) açıklaması ile birlikte dikkatleri tekrardan yabancı futbolcu sayısının sınırlandırılması kuralına yöneltmiştir. Mircea Lucescu'nun bu söylemlerinin ardından Türkiye'de yabancı futbolcu sınırlaması yeniden tartışılmaya başlanmış ve yabancı sınırlanmasına karşı çıkan ya da destek olan birçok açıklama yapılmıştır (Fişne ve Bardakçı, 2019). Bu bilgilerden yola çıkarak bu çalışma, Ülkemizde oynatılan yabancı futbolcu sayısı ile diğer 5 büyük Avrupa liginde oynatılan yabancı futbolcu sayısını karşılaştırmak ve ülkemiz futbolunda esas sorunun yabancı futbolcu sınırlaması olup olmadığını ortaya koymak için yapılmıştır.

2. YÖNTEM

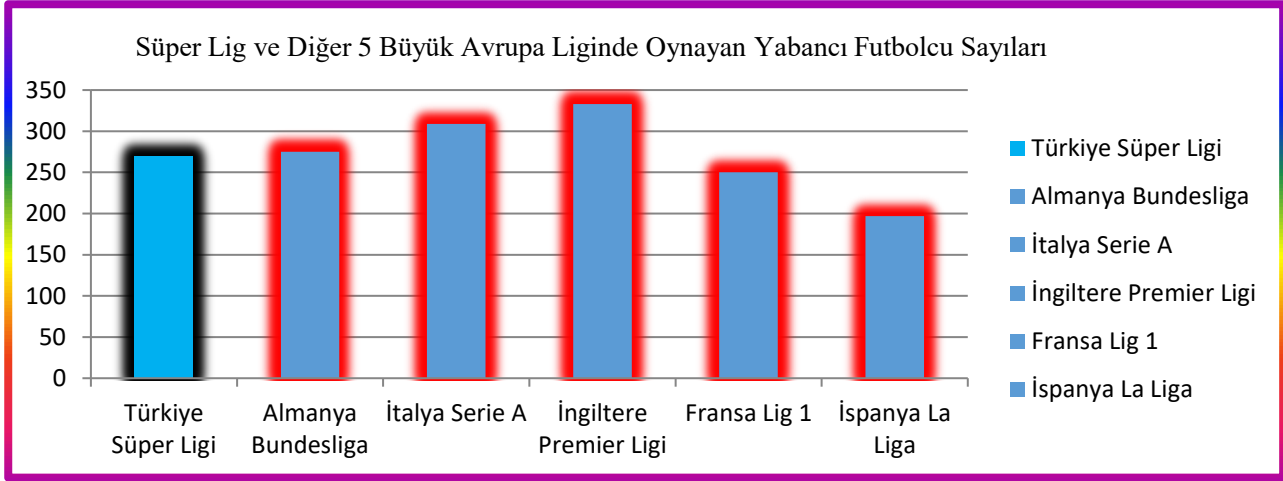
Bu araştırma 5 büyük Avrupa Ligi ve Türkiye Süper Liginde futbol oynayan yabancı futbolcu sayılarını karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır. Çalışmada 2019-2020 sezonunun ilk yarısındaki futbolcu sayıları değerlendirmeye alınmış olup, araştırmaya Almanya Bundesliga Ligi, İtalya Seri A Ligi, İngiltere Premier Ligi, Fransa Lig 1, İspanya La Liga ve Türkiye Süper Ligi dahil edilmiştir. Belirtilen sezondaki Futbolcu sayılarının verileri erişime açık olan transfermarkt sitesinden (www.transfermarkt.com.tr) elde edilmiş ve verilerin yorumlanmasında tanımlayıcı istatistiklerden yararlanılmıştır. Belirtilen sezonda Bundesliga ve Türkiye Süper Liginde takım sayısı 18 iken, diğer liglerde 20 takım yer almıştır.

3. BULGULAR

Tablo 1. 2019-2020 Sezonunda Türkiye Futbol Süper Ligi ile Diğer 5 Büyük Avrupa Liginde Oynayan Tüm Futbolcuların, Yabancı Futbolcuların Sayıları ve Yabancı Futbolcuların Yüzdellik Oranları

LİG	TÜM FUTBOLCULARIN SAYISI	YABANCI FUTBOLCULARIN SAYISI	YABANCI FUTBOLCULARIN YÜZDELİK ORANI
Türkiye Süper Ligi	520	269	%51,7
Almanya Bundesliga	517	275	%53,2
İtalya Serie A	516	309	%59,9
İngiltere Premier Ligi	513	333	%64,9
Fransa Lig 1	540	250	%46,3
İspanya La Liga	486	197	%40,5

Belirtilen sezonda oynayan tüm futbolcuların yaklaşık yarısını yabancı futbolcuların oluşturduğu, en fazla yabancı futbolcunun İngiltere Premier Liginde, en az yabancı futbolcunun da İspanya La Liga liginde olduğu tespit edilmiştir. Türkiye Süper Ligi ile diğer liglerdeki yabancı futbolcu oranlarının %50'ye oldukça yakın olduğu gözlemlenmiştir. Yine tabloda Türkiye Süper Liginde oynayan yabancı futbolcu sayısının, Avrupa'nın en önemli liglerinden olan Bundesliga, Serie A ve Premier ligde oynayan yabancı futbolcu sayısından daha düşük oranda olduğu görülmektedir.

Şekil 1. 2019-2020 Türkiye Futbol Süper Ligi ile Diğer 5 Büyük Avrupa Liginde Oynayan Yabancı Futbolcu Sayıları

4. TARTIŞMA

Bu çalışma Türkiye Süper Liginde ve 5 büyük Avrupa Liginde yer alan yabancı futbolcu sayılarını incelemek amacıyla yapılmıştır. 2019-2020 sezonunu kapsamında elde edilen bulgular ışığında, en fazla yabancı futbolcunun bulunduğu lig İngiltere Premier ligi, en az yabancı futbolcunun bulunduğu lig ise İspanya La Liga olarak tespit edilmiştir. Türkiye Süper Ligi yabancı futbolcu oynatma yüzdesi olarak orta sıralarda yer almış ve yabancı futbolcu bulundurma oranı %51,7 olarak gözlemlenmiştir.

Literatürdeki araştırmalar incelendiğinde, elde edilen sonuçların bizim çalışmamız ile benzerlik taşıdığı görülmektedir. Şubat 2015-2016 yılları arasında yapılan bir çalışmada, lig bazında oynatılan yabancı futbolcu yüzdesinin İngiltere'de %69.34, Belçika'da %56.36, Portekiz'de %55.65, İtalya'da %55.48, Almanya'da %49.54 ve Fransa'da %49.30 olarak tespit edilmiştir. Klüp bazında ise en fazla yabancı futbolcunun olduğu klüpler sırasıyla AS Monaco (Fransa) %100, Watford FC (İngiltere) %93.10, Chelsea FC (İngiltere) %84.00, Manchester City (İngiltere) %83.33 ve Inter Milan (İtalya) %82.61 olarak gözlemlenmiştir (Royuela ve Gásquez, 2019). 2007-2008 sezonunda İngiltere premier ligi üzerinde yapılan bir başka çalışmada, belirtilen sezonda gol krallığında ilk 10 sırada İngiliz futbolcuların bulunmadığı ve gol krallığında ilk 10 sırayı yabancı futbolcuların oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır (Madichie, 2009). 2014 sezonunda Çin süper liginde yerli ve yabancı oyuncuların, teknik ve fiziksel farklılıklarını içeren bir çalışmada, yabancı uyruklu merkez orta saha ve forvet oyuncularının pas, şut, başarılı şut, orta ve yüksek şiddetli koşu ortalamalarının, yerli oyunculardan daha yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir (Gai ve ark.,2019). 2012-2013 ve 2017-2018 yılları arasındaki toplam 6 futbol sezonunda Türkiye Futbol Süper Liginde yapılan bir araştırmada, Süper lig takımlarının attıkları gollerin büyük bir bölümünü yabancı uyruklu futbolcuların oluşturduğu tespit edilmiştir (Şahin, Doğan ve Doğan, 2019). 2004/2005-2008/2009 yılları arasında (toplam 5 sezonda) Avrupa'da 5 büyük ligin (Almanya Bundesliga, İtalya Serie A, İngiltere Premier Ligi, Fransa Lig 1 ve İspanya La Liga) araştırılmasının yapıldığı bir çalışmada, bu liglerde oynayan yabancı futbolcu sayılarının, tüm futbolcular içerisinde önemli bir oranı oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır (Littlewood, Mullen ve Richardson, 2011). Avrupa Liglerinde yabancı futbolcu sayılarının incelendiği bir diğer çalışmada, 2002-2003 sezonunda 20 takımın yer aldığı İngiltere Premier Liginde 320 yabancı oyuncu ve takım başına yabancı oyuncu sayısının 16 olduğu, 18 takımın yer aldığı Almanya Bundesliga'da 239 yabancı oyuncu ve takım başına yabancı

oyuncu sayısının 13.28 olduğu, 18 takımlı Portekiz Süper Liginde 210 adet yabancı futbolcu ve takım başına 11.67 yabancı futbolcunun bulunduğu, 16 takımın yer aldığı Rusya Profesyonel Futbol Liginde, 196 adet yabancı oyuncunun bulunduğu ve takım başına yabancı futbolcu sayısının da 12.25 olduğu tespit edilmiştir (Poli, 2006).

5. SONUÇ

Bu bilgilerden yola çıkarak, bizim ülke futbolumuzun sorununun yabancı sınırlaması olmadığı, diğer büyük Avrupa liglerinde görev alan yabancı oyuncu sayılarının bizim ligimizdeki yabancı oyuncu sayılarından daha fazla olduğu (Fransa ve İspanya hariç) görülmektedir. Dünyanın en çok izlenen ve en çok ilgi duyulan liglerinden olan İngiltere premier liginde yer alan yabancı oyuncuların oranının %64,9 olması, bizim sorunumuzun yabancı futbolcu sayısı olmadığına dair bir kanıt niteliğindedir. Ülke futbolumuzu geliştirmek ve diğer büyük Avrupa ligleri ile daha iyi rekabet edebilmek ve dünyada daha fazla izlenen bir lig olabilmemiz için aşağıdaki önerileri ekleyebiliriz.

6. ÖNERİLER

- ✓ Alt yapıları geliştirerek, oradan kaliteli gençler çıkartıp, futbolcu fabrikası bir ülke konumuna gelinebilir,
- ✓ Alt yapıdan yetiştirilen gençleri ülke dışına ihraç ederek, hem Türk oyuncuların ülke dışında tanınması sağlanabilir hem de klüplerin bütçelerine daha fazla kaynak aktarımı sağlanabilir,
- ✓ Yabancı oyuncuların ülkemize transferlerinde bazı kriterler koyarak (Örneğin belli bir sayıda Milli takımda ve Avrupa kupalarında görev almak, belirli bir yaş aralığında olmak, geçmişte belirli bir maç sayısına sahip olmak gibi) ligimizdeki kaliteli yabancı futbolcu sayılarını artırabilir ve böylelikle lig kalitemizi de artırabiliriz. Kaliteli yabancı oyuncuların, yerli genç ve diğer Türk oyuncuların gelişimine de bir katkı sağlayacağını söyleyebiliriz,
- ✓ Klüpler bünyesinde scout ekipleri bulundurarak, scout ekiplerinin taradığı kaliteli yabancı ve gurbetçi oyuncular ligimize kazandırılabilir, yöneticilerin ve menajerlerin futbolcu transferindeki etkinlikleri sınırlandırarak scout ekiplerinin önerileri doğrultusunda kaliteli transferler yapılabilir,
- ✓ Yabancı uyruklu futbolcuların sözleşmeleri klüp menfaatleri doğrultusunda yapılabilir ve takım verimliliğine daha fazla katkı verecek şekilde hazırlanabilir,
- ✓ Yaşı ilerlemiş yabancı oyuncular yerine genç ve kaliteli yabancı ve yerli oyuncular tercih edilebilir,
- ✓ Yabancı kontenjanını sonuna kadar kullanmak yerine, ihtiyaç doğrultusunda yabancı uyruklu transferler yapılabilir,
- ✓ Klüplerin tesis kalitesinin artırılmasının, alt yapı ile üst yapıdaki antrenörlerin bilgi ve becerilerinin yükseltilmesi ve futbolcuların eğitim düzeylerinin artırılmasının da şüphesiz ülke futboluna katkı sağlayacağı düşünülmektedir,
- ✓ Son olarak lig ve sezon sayılarını artırarak daha kapsamlı çalışmalar yapılabilir ve bu alana daha fazla katkı sağlanabilir.

KAYNAKÇA

Akgeyik, T. (2018). "Futbolda Başarıyı Etkileyen Faktörler, (Türkiye Süper Lig Takımları Üzerine Ampirik Bir Araştırma)", HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi, 7(18): 396-413.

Ersoy, E., Çıtak, L. & Gülal, S. Ö. (2016). "Yerli ve Yabancı Futbol Kulüplerinin Transfer Harcamaları Bağlamında Etkinliklerinin Karşılaştırılması", Maliye ve Finans Yazıları, (105):133-152

- Fişne, M. & Bardakçı, S. (2019). “Taraftarların Bakış Açısıyla Türk Futbolunda Yabancı Oyuncu Sınırlamasına Yönelik Bir Araştırma”, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(1/1): 551-575
- Gai,Y., Leicht,A.S., Carlos, Lago. & Gómez, M.A. (2019). “Physical and Technical Differences Between Domestic and Foreign Soccer Players According to Playing Positions in the China Super League”, *Research in Sports Medicine*, 27(3):314-325.
- Gündüz, B., Shamatava, K. & Sayan, İ. (2019). “Yabancı Futbolcu Sınırlamasının Takımların Ekonomilerine Etkisi”, *International Sport Science Student Studies*, 1(1):58-68.
- İnan. T. (2018). “Analyzing the Home-Field Advantage in Major European Football Leagues”, *International Journal of Environmental & Science Education*, 13(2):113-124.
- Littlewood, M., Mullen,C. & Richardson, D. (2011). “Football Labour Migration: an Examination of the Player Recruitment Strategies of The ‘Big Five’ European Football Leagues 2004–5 to 2008–9”, *Soccer & Society*, 12(6):788-805.
- Machadoa, V., Leite, R., Mourac, F., Cunha, S., Sadloe, F. & Combaa, J.L.D. (2017). “Visual Soccer Match Analysis Using Spatiotemporal Positions of Players”, *Computers & Graphics*, 68,84-95.
- Madichie, N. (2009). “Management İmplications of Foreign Players in the English Premiership League Football”, *Management Decision*, 47(1):24-50.
- Plumley, D.,Ramchandani, M.,G. & Wilson, R. (2018). “The Unintended Consequence of Financial Fair Play- an Examination of Competitive Balance Across Five European Football Leagues”, *Sport, Business and Management An International Journal*, 9(2): 118-133.
- Poli,R. (2006). “Africans’ Status in the European Football Players’ Labour Market”, *Soccer & Society*, 7(2-3): 278-291.
- Royuela, V. & Gásquez, R. (2019). “ On the İnfluence of Foreign Players on the Success of Football Clubs”, *Journal of Sports Economics*, 20(5): 718-741.
- Şahin, S., Doğan, M. & Doğan, A. (2019). “2013-2018 Sezonlarında Türkiye Futbol Süper Liginde Oynayan Yabancı Uruklu Futbolculara Yönelik Bir Çalışma”, *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(3):210-229.
- Yüce, A., Katırcı, H. & Kuzu, C. (2017). “Türk Futbolunda Yabancı Futbolcu Sınırlaması ve Türk Futbolcuların Görüşleri”, *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2):24-39.
- <https://www.transfermarkt.com.tr/premier-league/startseite/wettbewerb/GB1>
- <https://www.cnnturk.com/spor/futbol/super-ligde-buyutecele-yerli-futbolcu-ariyorlar>